

giri (sanskritisht) = **guri** (shqip)

guru = a fr. lourd, grave, important, venere, fier; m. personne venere, un aine, pere; maitre spirituel, maitre en general; les aines, les parents; (**i rëndë, i rëndësishëm, i adhuruar, krenar; person i nderuar, i veneruar, një i partë, ar, mjeshtër shpirtëror, mjeshtër në përgjithësi të parët, gjiria**)

granav - m. fr. pierre a pressurer, pierre, rocher (**gur për të shtypur, gur, shkëmb**)
gravis - **i rëndë, me peshë të rëndë; grua me barrë, shtatzanë; i rëndësishëm, me rëndësi, etj.**

gravidus - **me barrë, i/e mbarsus**
gravor, avi, atun, are - **rëndohem, rëndo; mbars; hidhëroj etj.**
gravate - **me zorr, pa qejf, me mund**

Fjalë rusisht:

gora - **mal**
giri - **gur peshe, gurët e kandarit**
grad - **gjiri, kraharori**
granica - **kufi**
gran - **skaj, kufi etj.**

Fjala e fundit granica ose gran ldihet me shqipen gur, për arsye se kufiri shënohej gjithmonë me një gur.

Fjalë gjermanisht:

grenze - **kufi**
grus - **gurishte, guralec**
gruft - **varre**
greis - **plak**
graus - **gurishte, guralec, zhavorr**
grand - **rërë e trashë**
gram - **kob, fatkeqësi**
gral - **gur ose kupë**
grab - **varr**

Fjalë anglisht:

grave - **varr**
grave - **i rëndë, i rëndësishëm, serioz**
gravel - **gurishte, zhur**
graver - **gurgdhëndës**

to grieve - **me hidhëru**
grief - **hidhërim**

Fjalë italisht/latinisht:

grembo - gjiri

dhe reduktimi në shqip jep:

gr + em + bo = gur jam bë

grembus (lat) = gr + em + b + us = gur jam bë ash(t)

gero = drejtor, qeveris

dhe është shqipja **gurnoj** - Malësia e madhe: **drejtoj, qeveris, pleqëroj**; lat. **gubernare**

Mos harrojmë se drejtimi i punëve, qeverisja, qëmoti bëhej nga pleqtë dhe se **guru** në sanskritisht kishte kuptimin: **plak, i parë (gr. gjeros); udhëheqës shpirtëror**

Ashtu edhe fjala latinisht jurare dhe italisht giurare lidhen me shqipen gur, meqënëse betimi qëmoti bëhej mbi gur-in, që luante rolin e një sanktuari (në sanskritisht rrënja gur ka dhe kuptimin e sankruarit, të vendit të shenjtë). Në shqip janë ruajtur nga ato kohëra shprehjet: **Për atë gur! Gur i mirë, etj.**

Këtë e ripohon fakti se në shqip kemi gllosën betohem, që lidhet me rrënjën **beth**, që do të thotë **gur** (**hebraisht Beth-El = Gur i Zotit**, banesë e zotit - e yllit). Nga kjo rrënjë në shqip kemi emrin Bato dhe fjalët **bator (faktor), punime botore (ndërtime)**, me **batisë**; në frengjisht, **batir, beton, batelite**; në shqip **bati (pragu; grackë për zogj e ndërtuar me një rrasë guri)**.

Edhe italishtja **guarire**, frengjishtja **guerir**, anglishtja to **cure** si dhe italishtja curare lidhen me shqipen **guri (kuri)**, meqënëse të lashtët mendonin se **guri (disa gurë) kishin veti kuruese (shëronjëse)**

Pra dhe fjala anglisht **cure (me kurue, me shërue)** si dhe fjalërt fengjisht **guerir**, italisht **guarire**, lidhen me shqip, **guri**. Operatorin gur e gjejmë pjesërisht të lirë dhe në gjuhën persishte. Kështu:

gar - shpellë

gurë - i papjekur, i paarrirë - krahaso me greqishten aguridha, që lidhet edhe kjo me fjalën shqipe **gur**, me kuptimin “i fortë”)

gor - dhjamshkarje; tumor

++++gorm - kob, idhërim, fatëkeqësi - në shqipen e arbëreshëve: grani = kujdes i madh, merak - gjithë po me atë kuptim : gjerm, Gram; it cura; angl. care)++++

garive - kodër, mal i unjtë

gur - varr

gurustan - qimitir, varrezat

guri - gëzim, hare (krahaso me latinisht **augurium**)

gargane - shteg në mal, qafë (zbërthehet në gar + dane) duke u reduktuar në shqip si

gur + danë = e ndara e gurit, damja e gurit

(mbase dhe gerdano - varëse me shumë gurë?)

Eshtë e qartë se edhe fjala italisht grammo në kuptimin enjesisë së peshës lidhet me shqipen gur (gurët e kandarit; në rusisht giri = gurët e kandarit)

Për të shprehur nocionin e kraharorit, e gjirit, nga një sërë gjuhësh përdoret nocioni i gurit. Kështu në shqip gjiri; në italisht grembo, në rusisht grud, ... Për të shprehur nocionin e kobit, të hidhërimit etj. prapë një sërë gjuhësh përdorin gjithë po nocionin e ngurit, kështu:

në rusisht: gore - kob
në anglisht: to grieve - me hidhëru
në gjermanisht: gram - merak, hidhërim

Nga libri J. E. Cirlot faqja 229

Guri është një simbol i qenies, i kompaktësisë dhe i pajtimit të harmonishëm me veten. Fortësia dhe jetëgjatësia e gurit u ka bërë gjithnjë përshtypje njerëzve, duke u sugjeruar atyre karakterin antitetik, të kundërt ndaj objekteve biologjike, të cilat u nënshtrohen ligjeve të ndryshimit, rënies dhe vdekjes, si dhe karakterin e tij antitetik ndaj pluhurit, rërës dhe ciflave gurore, si pamje këto të fundit të shpërbërjes. Guri kur është i plotë simbolizon unitet dhe forcë; kur është i carë rri për cgjymtyrim, shpërbërje psikike, sëmundje, vdekje dhe anihilim. *Gurë të rënë nga qielli kanë shërbyer për të shpjeguar zanafillën e jetës...* Meteoritët, në vecanti, janë përdorur si objekte adhurimi; më të dëgjuarit janë në këtë drejtim, meteoriti Kaaba në Mekë dhe Guri i Zi i Pessinus, një shëmbëlltore anikonike e Nënës së Madhe e cila u shpu në Romë gjatë luftës së fundit punike.. Ndërmjet gurëve të adhuruar nga të lashtët, nuk mund të lëmë pa përmendur omfalet greke; Genoni është i mendimit se ato janë në fakt bethelë, një fjalë kjo e rrjedhur nga hebraishtja Beith-El (Shtëpia e Zotit), ashtu sic thuhet dhe në Bibël: Dhe ky gur të cilin unë e vura si një shtyllë do të jetë shtëpia e zotit, megjithëse kuptimi i saj është më fort magjik se sa arkitektonik. Ekzistojnë shumë legjenda që lidhen me gurin; I ashtuquajtur Abadir, të cilin Saturni e përpiu duke e marrë gabimisht për Jupiterin; ose atë në mitin e Deukalionit dhe të Pirrhas; ose atë në mitin e Gorgonës; ose ai që e përmbajti Mithron gjersa lindi.

Nga ky tekst i shkurtër nxjerrim argumentin që kërkonim: Gurë të rënë nga qielli vërshonin si burim i jetës mbi dhe... Duke qënë kështu ne kuptojmë përsenë në shqip:

gur dhe gurrë (burim)

Meqënëse guri ishte një shëmbëlltore e “Nënës së Madhe” të frigjianëve, ne kuptojmë përse në shqip:

gur dhe grua

Meqënëse **gurët** adhurohehish, ne kuptojmë shprehjen shqipe: **Për atë gur!** (si betim), ne kuptojmë përsenë në italisht **giurare** (me u betue). Meqënëse **Beith - El** (Shtëpia e Zotit), ne shohim se fjala shqip betim lidhet me **hebraishten Beith**, ashtu sikundër fjala shqip **Yll** lidhet me hebraishten **El**.

Ne shohim, gjithë po nga ky tekst, se **Gorgona**, vështrimi i së cilës i kthente njerëzit në **gur**, lidhet prapë me shqipen gur. Dhe meqënëse, sic thamë origjina e jetës lidhej, sipas mentalitetit primitiv,

me gurë të rënë nga qielli, ne kuptojmë përsenë në gjuhën sanskritishte rrënja gur (guru, giri etj.), krahas kuptimit fillestar të gurit, ka edhe atë të prindit, të të parit, të gjithës.

Le të tregojmë tani, duke iu drejtuar gjithnjë mentalitetit primitiv, përse fjala shqip guri lidhet përbrenda shqipes me fjalën gjiri. Për këtë na shërben, mes të tjerash, miti i Deukalionit dhe i Pirrhas. Ja ky mit:

Deukalioni. I biri i Prometheut, ish martuar me Pirrhan, e bija e t'ungjit të tij Epimathe. Jupiteri, duke e parë që ligësia e njerëzve sa vinte e bëhej më e madhe, vendosi ta shfarosë racën njerëzore, duke vërshuar rrëkera me ujë nga të gjitha anët e qiellit. Kështu tërë sipërfaqja e Tokës u përmbyt, me përjashtim të një mali të vetëm në Focidë (mali Parnas), të cilin ujërat e kursyen meqënëse maja e tij qe përmbi retë. Atje pikërisht ndaloi edhe barka e vogël që mbate Deukalionin dhe të shoqen e tij. Jupiteri i shpëtoi ata, sepse nuk kishte parë kurrë një njëri kaq të drejtë dhe të ndershëm sa Deukalioni dhe një grua kaq të virtytshme e të devotshme sa Pirrha. Menjëherë porsa ujrut u tërhoqën, ata shkuan të konsultojnë perëndeshën Themis, e cila i jepte orakujt e saj në rrëzë të malit, në të njëjtin vend ku u ngrit më vonë orakulli i dëgjuar i Delfit. Perëndesha u tha: **Dilni nga tempulli, hidhni një vello mbi fytyrë, clironi brezat dhe hidhni prapa eshtrat e nënës suaj të madhe!** Në krye ata arritën dot të kuptonin se c'desh të thoshte orakulli me këtë: Por më pas Deukalioni, duke u menduar mirë, kuptoi se nëna e tyre e përbashkët ishte Toka dhe se eshtrat mund t qenë fare mirë gurët që ajo mbante kycur në gjirin e saj. **Pra ato mblodhën disa syresh dhe i hodhën prapa duke mbyllur sytë; dhe gurët menjëherë u zbutën, u bënë të lakueshëm dhe morën një trajtë njerëzore: nga ato që hodhi Deukalioni dolën burra, kurse nga ato që hodhi Pirrha dolën gra.**

Ky mit na jep lidhjen e kërkuar mes gurit dhe gjirit.